

REDACȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL
Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2-50; pe 1 lună fl. 1.
An-rul de Duminică pe
an fl. 1.50.

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:
de 1 și 2 garmond: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.
a treia oară 4 cr. și timbru
de 80 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Inimi deschise.

Sunt certăreți din cale afară Ro-
mâni. Cearta ar pute să fie cu drept
cuvânt: Unde sunt doi sau trei Ro-
mâni adunați, eu sunt în mijlocul lor...
In treburi mici și mari, deopotrivă.

E sângre pricina, zic unii.

Fără îndoială stăntem iuți la sânge
și aceasta are parte în certurile noastre.
Dar nu aceasta e totul.

Ba că-i sărăcia, zic alții, și cu a-
devărat sărăcia neputincioasă, ce pro-
duce nemulțumirile, împinge pe om
la ceartă; dar nici aceasta nu e totul.

Trebue să fie o altă pricină, mai
mare, de care sântem prinși. Vorba
e să găsim pricina și să punem dege-
tul pe rană, dacă vrem să o vin-
decăm.

Eu o spun cum o găsesc eu; spună
altul mai bine dacă o știe.

E nevoie mai înainte de toate să
deosebim cearta ordinară, dușmănia
pentru lucruri și treburi netrebnice
și scaunul întâității, de lupta cinstită
pentru drepturi reale și principii.

Este că te va asculta și nu-și îm-
plinește făgăduința, cearta-i gata între
acești doi. Ai cu cineva o afacere
comună, te înțelegi cu el și te lasă
în sfârșit, și coada afacerii acesteia
încă e cearta. Are cineva o nedu-
merire față de o persoană sau afa-
cere, dar nu-și spune părerea ca să
fie luminat, ori să împedecă reul, ci
atacă din dos și cearta e gata.

Am voit numai prin aceste exemple
să arăt cu degetul pe felul certelor
noastre launtrice, scoată-și apoi tot
omul traista pățaniilor sale și acolo
sigur va găsi un ghem mare din ele
cum oamenii mai bucuroși mintesc,
mai bucuroși se fac de rușine și de
nimica, mai bucuroși se expun la
ceartă, decât să spună pe față aceea
ce poartă în inimă și să-și lupte în
lupta cinstită, fațășă principiiu seu.

Ce este aceasta?

Nimenia n'are tăria sufletească să
își spună pe față părerea sa, sau cu
alte cuvinte nu are curagiul opiniei
sale. Și dacă ar fi numai o sfială na-
turală această lipsă de curagiu, ai
mai zice că poporul nostru e încă în
vîrstă copilăriei sale, o face din ne-
vinovăție, păcătuiește fără știrea sa.
Vorba e însă, că-și ascunde gîndu-
rile cu precugetare, cu voință vrea
să inducă în rătăcire unul pe altul,
și aceasta este ce face primejdioasă
ascunderea gîndurilor, căci duce la
certe josnice, cari nu sînt faptele cu-
ragiului ci ale obrăsniciei.

Fi-va de lipsă să fac aici deosebi-
rea între curagiu și obrăsnicie?

Și pentru ce e primejdioasă ascun-
derea gîndurilor?

Pentru-că în chipul acesta în veci
nu vom ajunge să ne cunoaștem unii
pe alții în întreaga noastră ființă;
ear' dacă nu ne cunoaștem, nu ne
putem prețui sau stima unii pe alții,
ci mai mult vom fi nepăsători sau
indiferenți unii de soarta altora.
Și dacă nu ne prețuim, atunci nici
nu ne putem iubi unii pe alții și
unde nu este iubire, acolo nu este nici
prietenie, nici înțelegere ci ceartă me-
schină.

Inima deschisă este piatra cea din
unghiu pe care se zidește unitatea
voinței, iar unitatea voinței cim-
tează unitatea unui popor. Cunoșc un
prieten, care de câte-ori vede inimi
îndoiate, nu se dă îndărăt, ci întreabă
pe îndoelnic: Ce te doare, să-ți spun
și eu ce mă doare pe mine. Oamenii
la început nu-și slobod limba, dar
prietenul meu sufliă în schintea ini-
mei mai departe, până ce aceasta se
încălzește și scoate de sub spuză gîn-
dirile și simțirile ascunse.

Aceasta este arma biruinței priete-
nului meu, cu care duce în sfârșit și
cele mai grele lucruri spre mirarea
altora.

Această ascundere a gîndurilor, lipsă
de curagiul opiniei, de inimi deschise,
nu zace în firea Românului, pe care
altcum când e conștiu de sine, adică
își știe drepturile și datorințele sale,
îl vedem mai presus de toate cura-
gios și cu inima deschisă.

S'a produs dar măestrit între noi,
cine-va infundă zilnic gurile oame-
nilor, de nu cutează a-și mărturisii gîn-
durile.

Da, este pumnul tirăniei, care nu
sufere păreri contrarie, nu cunoaște
alte fapte decât tirăniea, capete ple-
cate, și-alt cuvânt decât: „ticălos, Mă-
ria ta“. Tot capul ridicat și tot cu-
ventul, care zice mai mult, e rebel.

Tirani sînt mari și mici, singura-
tici și corporativi, învață unii dela
alții; mulțimea lor arată decăderea
socială. Acești tirani mici și mari in-
fundă inimile deschise, împing popo-
rul la certe pezișe și la spargerea
unității voinței, nu lasă să spună că
ce voește să fie.

Nu învinuți dar poporul că e rău
din firea sa, că e fals, că e certăreț,
ci loviți în tiranie, în aceia cari tero-
risează cu puterea lor mulțimea, ca
să nu-și deschidă inimile. Dinșii sînt
rei și fără de lege.

Avem datorință să facem poporul
nostru capabil de luptă politică, de luptă
de principii. Capabil va deveni însă
numai atunci, când vom rupe coar-
nele tirăniei sociale, care înăbușește
libera vorbire, și ne vom crește inimi
deschise, cari au curagiul să ceară
ce vor să aibă. În această luptă de-

osebită oamenii nu se urăsc unii pe
alții, ci mai virtos se cinstesc și în
focul luptei.

Din această luptă contrarii de ieri
devin prietini astăzi, după ce și-au
făcut fie-care în felul său datorința
de a lupta pentru principiile sale.

Deschideți-vă dar inimile și vom
avea fapte cinstite din cari va răsări
soarele dreptății, cinstea și iubirea
chiar și între contrarii.

Altfel ne îngroapă tirania socială.

Fiți bărbați! Unchiașul.

Contra cuotei. Municipalitatea orașului
Csongrăd, în ședința dela 14 Februarie a
hotărît și ea să facă parlamentului o adresă,
prin care se declară în contra ridicării
cuotei.

Procopsell guvernamentale. Se știe că
zilele trecute Dieta a votat o lege pri care
loteria mică se desființează.

N'avem de zis nimic în contra acestui
lucru: e bine că s'a desființat o instituțiune
care pentru clasa săracă era adevărată spo-
liațiune, înșelând banii din pungă celor mai
nenorociți oameni.

Vorba e însă că se va face acum așa
zisa loterie de clasă, un fel de societate pe
acțiuni, în care guvernul s'a îngrijit deja
chiar de p'acum să-și plaseze mamelucii
credincioși.

Astfel „Alkotmány“ dă și numele acelor
guvernamentale cari vor fi procopsiți.

Ei sînt: Benke Gyula, directorul casei
de păstrare din Budapesta; Sámuel Lázár,
Egyedi Arthur, Radóczy Iános și vestiții
ovrei Neumann Amin și Wolffner.

Coadjutorul episcopului de Alba-Iulia,
contele Majláth Gusztáv, a depus alaltăieri
jurământul în capela nunciaturii din Viena.

Au asistat la acest act solemn nunciul
Taliani, auditorul Locatelli, secretarul Mon-
tagnini și Collbric, directorul institutului
„Augustineum“.

Sfințirea noului episcop se va face după
Paști în Comorn. Va oficia arhiepiscopul
Császka din Kalocsa.

Din parlamentul maghiar.

— Ședința dela 16 Februarie. —

La ora reglementară a deschiderii
ședinții, abea au fost de față 40—45
deputați. De când opostția a decis să
observe pasivitate, așa se vede, ma-
melucii mai resuflă și ei... prin bufet.

S'a observat însă că guvernului
nu-i prea vine la socoteală tăcerea
opostiei, și d'aceea în ședința de azi,
baronul Bánffy a și trecut, fără sfială,
între kossuthiști și a înduplecat pe
unul, pe Komjathy, să ceară cuvântul.
Acesta, înțeles fiind, ca întregul
partid kossuthist, cu guvernul, s'a și
înscris să vorbească asupra bugetului
ministerului de agricultură.

Venindu-i rëndul să vorbească,
Komjathy a arătat marea disproporție
ce există între veniturile țeranilor și
între dările pe cari trebue să le plă-
tească. Dările au crescut în deosebi de
când cu era constituțională maghiară.

A arătat d'asemeni cât de nepro-
portională este împărțită averea țerii:
magnații au prea mult, ear țerănimea
moare de foame. A vorbit îndeosebi în
contra marilor averi de cari dispun
episcopatele catolice, spunend că în
interesul susținerii poporului maghiar
aceste averi ar trebui împărțite între
populația săracă.

Se înțelege, că mai ales „liberalii“
lui Bánffy, l'au aplaudat, de-oare-ce
atâta mai au de „împlinit“ liberalii:
să secularizeze averile bisericesti.

A mai vorbit Pulszky, care a lău-
dat politica economică a guvernului,
ear Jurics a vorbit în contra celor cari
„mănușesc“ bursele.

Alegerile în Austria.

Lupta electorală s'a pornit în Aus-
tria cu toată puterea. Candidații sunt
atâția, în cât alegătorii abea maiștiu
să aleagă între atâtea partide. Ceea
ce e sigur, chiar de p'acum, e că
nuanțele partidelor zise „liberale“ o
să fie bătute rău.

Prima alegere s'a făcut la Teplitz
(Boemia), unde în curia V s'au dat
2249 voturi, dintre cari au intrunit
1113 partida germană, 1069 socia-
liștii creștini.

Se va face balotagiu.

La Gmunden, tot în curia V, par-
tidul catolic a intrunit 200, la Traun-
dorf 245, ear' social democrații nu-
mai 143 la Gmunden și 60 voturi
la Traundorf.

Răsboiul din Creta

În altă parte a foi noastre vom
da amănunte privitoare la cele mai
noue evenimente din Creta.

Ținem să constatăm însă și aici,
că lucrurile în vestita insulă iau o
întorsătură ciudată: insula este adecă
ocupată în același timp și de Greci și
de marile puteri.

În numele Greciei au ocupat in-
sula 1500 soldați greci, comandați de
colonelul Vasos, care a și făcut apel
cătră locuitori să jure credință Re-
gelui George.

Grecii au debarcat în partea de
apus a insulei, unde imediat după
trupe au sosit și două corabii cu vo-
luntari, cei mai mulți ofițeri; e mare
nevoie de ei în insulă, unde insur-
genții îi așteaptă grupați la Canea,
Retimo și Candia.

Trupele marilor puteri au ocupat
partea de nord a insulei. Sunt cu to-
tul pe insulă 450 soldați, comandați
de un ofițer italian. Această ocupa-
țiune s'a făcut cu învoiala guverna-
torului turcesc Ismail.

În același timp însă marile puteri
au invitat pe Greci să suspende ori-ce
ostilități.

Nu mai puțin este însă adevărat,
că Grecii nu se lasă. Întregul lor re-
gat e în fierbere, toți se înarmează
și pleacă spre insulă.

Naște acum întrebarea: cine va fi-
ne ocupată insula?

Zecile de mii Greci, cari pe fiecare zi se înmulțesc, ori marile puteri cari până azi nu sînt de altfel înțelese ce să facă?

Ori-și-cum ar fi fapt e, că Turcia eară ese știrbită din aceasta campanie, care ori-cum s'ar isprăvi, *Turcul plătește.*

Cât despre Greci, chiar dacă nu vor ocupa insula acum, au ajuns cu un pas mai aproape de ținta lor: puterile mari nu vor pute să țină Creta multă vreme ocupată, pentru că ori se vor certa între ele, ori li-se va urî să direagă o populație care s'aruncă în revoluție cum se duc alte popoare la biserică, și astfel vor da Creta patriei mame: *Greciei.*

Din Bucovina.

Despre candidarea dlui G. Popovici, „*Gazeta Bucovinei*“ dela 2/14 Februarie scrie următoarele:

„Prin o conțelegere unanimă și impunătoare a inimilor tuturor Bucoveninilor a fost pus candidat pentru mandatul acesta un fiu vrednic al națiunii, care prin meritele simpatiei, cu care este întîmpinat în toate părțile poporului nostru, cu drept cuvânt e cel mai chemat de a-l reprezenta. Comitetul electoral central, care declarase faptul acestei candidaturi, a dovedit și de astă-dată cu ce imparțialitate și judecată matură previne tuturor dorințelor și aspirațiilor poporului încredințat conducerii sale.

„Eară acest candidat e: *Dr. George Popovici.* Nu e necesar de a ne ocupa mai de-aproape cu individualitatea acestui valoros și neobosit naționalist. Căci cu toții îl cunoaștem. Cine nu-l știe din activitatea sa de literat și publicist elegant și genial, l-o fi auzit vorbind la adunările publice cu elocvența sa convingătoare, prin care știa a inspira întotdeauna pe auditorii sei. Nu este eveniment mai însemnat în viața noastră publică, în care acest bărbat excelent, deși tânăr încă, n'ar fi pus puterile sale valoroase în serviciul națiunii.

„Poporul vroeste să fie reprezentat în parlamentul din Viena prin acest bărbat al său, care-l pricepe ată de bine și-i e prieten cald și devotat și poporul are dreptate.

„Proba ne sunt multele manifestări de bucurie și aclamațiune în toate părțile ale societății românești, ce puturăm observa, când devenise fapt vestea, că dl Dr. George Popovici, în urma stăruințelor unor politicieni și naționaliști renumiți și desinteresati declarase în fine, că primește sarcina ce

i-se impune prin candidatură. Știm cu toții că nu e mică jertfa, ce ni-o aduce dl Popovici prin declarațiunea aceasta, dară e o jertfa, ce trebuie s'o primim.

Aceiași ziar scrie încă următoarele:

„Candidatul nostru dl Dr. George Popovici a trecut eri prin gara din Cernăuț de la Viena la Cămpulung-Dorna. La toate stațiile a fost salutat cu entuziasm. La gara din Cernăuț l-au salutat membrii Comitetului central electoral, reprezentanții „Concordiei“ precum și multe persoane particulare din capitală. În numele Comitetului central electoral și al „Concordiei“ îl însoțesc la turneul ce-l face prin țeară d-nii Modest cav. de Grigoreea, Dr. Iancu cav. de Plondor, etc. etc.

„*Colonia română*“ Din Viena, din incidentul plecării dlui George Popovici spre Bucovina, a dat un banchet. Au luat parte soc. ac. „România jună“, Dr. Aurel Onciul, Dr. Florea Lupu, Dr. Preda, Dr. V. Iliuț, Dr. N. Turcan, Dr. M. Popescul și mulți alții.

S'au rostit toasturi însuflețite.

Conferența dela Veneția

În ziua de 16 c. s'a deschis la Veneția conferența internațională de igienă.

Reprezentanții tuturor statelor au fost primiți în palatul regal, unde i-a salutat contele Longare, secretariu în ministerul de externe.

A vorbit apoi delegatul austro-ungar, care a mulțumit pentru buna primire și a rugat, în numele tuturor delegațiilor, pe reprezentantul guvernului italian să exprime M. Sale Regelui Humberto omagiile conferenței.

Roagă tot-deodată pe contele Longare să ocupe fotoliul presidential.

Președintele mulțumește pentru onoarea ce i-se face și citește epistola primului ministru italian, care-și exprimă regretul că n'a putut veni să deschidă el conferența, menită să desbătă măsurile de luat contra celui mai îngrozitor dușman al Europei: contra ciumei.

Se aleg apoi secretarii și după ce se primește programul de lucrări prezentat de către delegatul austro-ungar, ședința se ridică, anunțându-se cea proximă pe ziua viitoare.

Veneția în sclăvie

de

George Sand.

(Urmare.)

Din acea zi nimeni nu se mai gândi să urmărească masca care încep să se plimbe ea și mai nainte.

La începutul toamnei trecute venise aci, în garnisoană, un ofițer austriac, contele Frantz Lichtenstein. Era un tânăr entusiast și pasionat, cu o inimă de aur. Cu toată educațiunea ce primise ca fiu de mare aristocrat, știuse să înlăture ori-ce prejudețiu și se păstreze în inima sa un loc pentru libertate.

Posițiunea ce avé îl silea să ascundă în public gusturile și ideile ale; dar îndată ce-și isprăvia serviciul, își scotea numai decât uniforma de care i-se părea că sînt legate toate vițiile guvernului pe care-l servia și alerga la noii sei prieteni ce-și făcuse în oraș, prin bunătatea și spiritul seu.

Ne plăcea mai cu seamă să-l auzim vorbind de Veneția. El o văzuse ca un artist, în inima lui plângea sclăvia ei și ajunsese s-o iubească ca un adevărat venețian.

Era cea mai mare plăcere pentru dînsul să se plimbe și s-o admire zi și noapte. Voia, zicea el, s-o cunoască mai bine decât aceia cari avuseseră fericirea să se nască într'însa.

În plimbările sale nocturne se întălni cu masca. El nu-i dete mai întăiu multă atențiune, dar băgînd de seamă mai în urmă că ea studia orașul cu aceeași îngrijire și interes ca și dînsul, fû lovit de această asemănare și vorbi la mai multe persoane.

Toți îi spuseră vorbele cari circulau asupra acestei femei voalate și-l sfătuiră să fie cu băgare de seamă. Dar cum el era viteaz și îndrăgnea, aceste prevestiri, în loc să-l îngrozească, îi insuflară o dorință nebună de a face cunoștință cu misterioasa persoană care îngrozia atăta pe toată lumea.

Voind să păstreze față de masca aceiași incognito ce ea păzea față de el, se îmbracă foarte simplu și încep plimbările sale de noapte.

Nu întăria de a întălni pe aceea, pe care o căuta. El văzu la lumina lumii, pe femeia mascată înaintea bisericii Sfântului Ioan și Pavel. Ea părea că admiră artisticele podoabe ce decorează această biserică.

DIN ROMÂNIA

Știri teatrale.

M. S. Regina a asistat Sămbătă seara la reprezentația trupei germane dela Teatrul Lyric, unde joacă renumitul comic Tevele.

Maiestatea Sa a aplaudat mult pe talentatul artist.

Prânz diplomatic.

Sămbătă s'a dat la ambasada Austro-Ungară din Bucuresci un prânz oferit de domnul baron d'Aerenthal, ministrul Austro-Ungariei. Au asistat printre invitați d-nii Dim. Sturdza cu d-na, T. Giani, Sihleanu cu d-na, C. F. Robescu cu d-na, Kiazim-Bey, ministrul Turciei și Dr. Cantacuzino, cu d-na.

Repausul de Duminică.

Proiectul de lege al repausului Duminical, votat zilele din urmă de Cameră, va veni în discuțiunea Senatului azi.

Știri economice.

Primum următoarele:

Subscriși interesati de bunăstarea materială și înaintarea industriilor și agromilor nostri, încă la finea anului trecut am hotărît înființarea unei Asociațiuni de păstrare și anticipațiuni; emițînd un număr nedeterminat de acțiuni în valoare nominală de 300 fl. respective 600 coroane.

Scopul asociațiunii noastre, care azi e constituită sub firma „Economia“ asociațiune de păstrare și anticipațiuni în Lugos, este a acorda în primă linie împrumuturile necesari acționarilor aceleia și conduși de dorința de a pute desvolta și în masele mai sărace a poporului spiritul de economisare și cruțare; pentru a face posibilul unui fiecărui individ a pute subscrie acțiunile să se poată egolvi și în rate lunari de 50 cr., respective una coroană de fiecare acțiune. Quotele est mod solvite se vor cuita prin libel.

Unul fiecare acționar va avé a mai solvi pe lângă aceasta fără considerare la numărul acțiunilor subscribe și odată pentru totdeauna ca taxă de înscriere suma de 1 fl. 50 cr., respective 3 coroane.

Possesorii de una sau mai multe acțiuni sînt îndreptățiți a ridica dela Asociațiunea noastră împrumuturi cu 8%. Institutul nostru primește și depuneri pe lângă 5%.

Aducînd acestea la cunoștința p. t. public, deodată avem onoare a-l invita să bi-

Contele se apropie încet de dînsa, fără să facă șgomot. Ea par'că nu-l văzu și nici nu se mișca din loc.

Contele se oprise pe o clipă să vadă, dacă n'a fost zărit, încep să înainteze și ajunse până aproape de dînsa. El o auzi suspinînd; și fiind-că nu știa bine limba elvețiană, îi vorbi în limba toscană.

— Salutare, zise el, salutare și fericire celor cari iubesc Veneția!

— Cine ești; îi întrebă masca cu o voce plină și sonoră; dar dulce ca de privilegiată.

— Sînt un amant al frumuseții.

— Ești din aceia a căror dragoste brutală violează frumusețea liberă, sau din aceia cari ingenunche înaintea frumuseții încătușate și plînge de lacrimile ei?

— Când regele nopților vede roza înflorind veselă la adierea vîntului, el bate din aripi și cântă; când o vede vestejindu-se la suflarea brutală a furtunii, își ascunde capul sub aripă și geme. Tot astfel face și inima mea.

— Urmează-mă, dacă e așa, căci ești unul din credincioșii mei.

Și luînd de mână pe tînărul ofițer, îl trase spre biserică.

nevoească a participa la institutul nostru de bani și cu osebita stimă ne însemnăm.

Lugos, la 7 Febr. 1897.

Vicențiu Grozescu, Vasilie Petrovici, Dr. Isidor Pop, Ioan Tincu, Iacob Popescu, Ladislau de Petrovay, Constantin Jucu, Ilie Lazarescu, Damaschin Alexandru, Nicolau Munteanu.

Fenomene de longevitate.

Un statistician din Belgia a publicat de curînd o listă lungă a centenarilor morți în 1896. Lista aceasta e foarte instructivă. În adevăr, ea arată că în timpul de azi, când cheltuiala energiei vitale e așa de considerabilă, numărul fericitorilor a căror vîrstă trece peste o sută de ani sporește aproape matematiceste. Hotărît, civilizația nu e de loc așa de desastroasă cum pretind unii. Unor condițiuni mai bune de existență corespunde o urcare însemnată a mijlociei vieții umane. Acesta e așa de adevărat, încât unele companii de asigurare au fost silite să schimbe tablourile pe cari erau calculate contractele lor de asigurare.

Acum 50 de ani, igiena, căreia i-se dă azi o importanță atît de mare era, dacă nu necunoscută, cel puțin nebagată în seamă. La început știința, apoi legile au făcut din igienă una din condițiunile primordiale ale bunăstării, chiar în clasele cele mai de jos ale societății.

E curios, însă, că longevitatea scade printre cei bogati dar în aceeași măsură crește printre săraci. Mai mult de jumătate din centenarii bărbați și femei, semnalati în 1896 au fost oameni foarte săraci.

Care e durata relativă a vieții umane? Ce limită i-se poate da științificește? Experiența a stabilit că, în principiu, un animal trăiește de 8 ori atît cât durează timpul dezvoltării sale. Ast-fel, căinele, care se dezvoltă în doi ani trăiește în mijlociu, 16 ani. Omul încă e supus acestei legi fiziologice. Pentru dezvoltarea lui deplină trebuie 25 de ani. Așa-dar, el ar trebui să trăiască 200 de ani, moartea, sosind înainte de vîrsta aceasta, va trebui să fie sau accidentală sau artificială, adică pricinuită de o boală sau de degenerare hereditară.

Savanții ca Büchner, Lejoncourt, Collin de Plancy, Flourens, etc., au studiat mult cestia aceasta foarte interesantă. Ei au semnalat cele mai extraordinare casuri de longevitate.

În 1600, a murit în comitatul Cornuailles, în Anglia, irlandesul Brawn. El împlinise 150 ani. Longevitatea lui nu pute fi, desigur, atribuită unei sobrietăți exemplare

Când el simți mîna rece a necunoscutei strîngînd pe a sa și o văzu îndreptându-se spre întunecoasa intrare a bisericii, își aduse aminte, fără voce, de cele ce i-se povestiseră și deodată, coprins de groază se opri.

Masca se întoarse și uitându-se cu o mare atențiune la însoțitorul ei care îngălbenise ca ceara, zise:

— Ți-e frică? Adio!!

Și lăsându-l de mână se depărtă cu pași mari.

Frantz se rușină de slăbiciunea lui și repezîndu-se după dînsa, o apucă de mână la rîndul său și-i zise:

— Nu, nu mi-e frică! Să mergem.

Fără să răspundă nimic, ea își urmă drumul. Dar în loc să se îndrepte spre biserică, ca întăia oară, ea se înfundă într'o uliță strîmtă care da în piață.

Luna se ascunsese și orașul era cufundat în întuneric. Frantz de abia vedea unde să-și pue piciorul și nu putea să distingă nimic în umbra profundă care-l acoperea din toate părțile.

El urmă la întămplare pe călăuza sa care, din potrivă, părea că cunoaște destul de bine drumul. Din când în când câte o lumină, alunecînd printre nouri, arăta lui Frantz

Inadever, eata epitaful hazliu de pe mormentul lui Brawn:

„Sub aceasta peatra zace Brawn care, numai prin virtutea berii tari a stiut sa traieasca 150 ani. Era intotdeauna beat si, in starea aceasta, asa de voinic incat chiar moartea se temea de el. Intr-o zi cand, fara voia lui, n'a beut deloc, moartea a atacat si a biruit pe acest beiv fara parche.“

Savantul critic Haller, citeaza doua cazuri remarcabile: al lui Petre Zortan, din Ungaria, si al lui Jenkins, din Anglia.

Henri Jenkins era un pescar serac. Cand era de 100 de ani putea sa treaca in not fluviul in care pescuia. Intr-o zi fiind chemat ca martor intr-o afacere petrecuta nainte de 140 de ani, el s'a prezentat la tribunal, insotit de cei doi fi ai lui aproape centenari. Jenkins a murit in virsta de 169 de ani. Pe mormentul lui, ce se afla in biserica din Bolton, se ved si acum aceste doua date: 1521—1690.

Zortan a murit la 5 Ianuarie 1724. El se nascuse la 1539; va sa zica a trait 185 de ani.

Marie Priou, din Franta, a murit la 1838, in virsta de 138 de ani.

Chirurgul francez, Politiman, a murit la 1825, in etate de 180 de ani. Cu o zi nainte de a muri, el facuse cu multa indemanare o operatie unei femei!

In sfarsit, supusul rus, Tko Mardenoff, a murit la Tiflis, in 1892, in etate de 164 ani. Biuroul regal de statistica din Berlin, ajutat de biuroul de statistica din Transcaucasia a putut aduna dovezile despre aceasta longevitate extraordinara. Mardenoff a murit in urma unui accident, lasand in urma sa o sotie in etate de 120 de ani, deperata de aceasta moarte prematura!

FELURIMI

Binefacerile zapzei. — Zapada joaca un rol foarte important in ce priveste filtrarea, curatirea aerului atmosferic. Cu fie-care fulg de zapada cad la pament tot felul de prafuri vatamatoare cari, inainte de caderea zapzei, misunau in atmosfera si pe cari noi le inghitiam.

Cate corpuri infinit de mici: animale, vegetale si minerale nu joaca intr-o vesela raza de soare! In aer se gasesc tot felul de corpuri: bumbac, lana, polen, silice, fer, plumb, otel, granit plus nenumarati germeni: bacili si microbi, care cauta cu o lacomie oarba terenul lor de cultura.

Printr-o simpla actiune de iritatie, praful atmosferic pare susceptibil a pricinui catarul, bronchita, slabirea vezului si alte boale.

malul unui canal, un pod, o boltă sau câte o parte necunoscută a vre-unei ulițe; pe urmă total recădea în întuneric.

Frantz recunoscuse îndată că era pierdut în Veneția și că rămăsese la dispozițiunea călăuzii sale; dar hotărât să infrunte tot, nu se arătă cătuși de puțin îngrijat și se lăsă să fie condus fără să zică o vorbă.

După o oră femeia măscată se opri. — Bine, zise ea contelui, ved că ești curajos; dacă ai fi dat cel mai mic semn de teamă în cursul călătoriei noastre, nu îți-aș mai fi vorbit nici-odată. Dar ai fost curajos și sânt mulțumită de d-ta.

Măine seară, la uşprezece ore, te aştept pe piața Sf. Ioan și Pavel. Nu te încerca să mă urmărești; ar fi de prisos. Apucă pe strada asta, la dreapta, și vei vedea piața Sant-Marco.

La revedere.

Eu strânse cu vioiciune mâna contelui și până să-i răspundă el, dispăru după colțul unei ulițe.

Contele rămase câteva timp nemîșcat, zăpăcit de ceea-ce se petrecuse și nehotărât de ceea-ce avea să facă. Dar gîndindu-se că se poate să nu mai întâlnească pe femeia misterioasă precum și la riscul de a se perde urmărindu-o, se hotărî să se in-

în orașele mari, cu fabrici multe, aerul e plin cu tot felul de prafuri vătămătoare. Locuitorii înghit acide sulfurice și clorhidrice într-o cantitate însemnată; ei sînt otrăviți încet.

Zăpada ia tonte impuritățile acestea și le tărește la pământ, curățînd, în jocul ei prin vîzduh, aerul și scăpînd astfel pe oameni de multe boale.

NOUTĂȚI

Arad, 18 Februarie st. n. 1897.

Bașibuzucii maghiari. Primim următoarele: Pe drum între Bocsig și Ineu, eri în 16 Februarie cu caii încărcăți de bucate mergeau către casă țeranii Mitru Cep și Todor Țiga, din Sohodol în Bihor.

Din răsărit le sufla în față un vînt puternic, că le-a fost peste puțină să audă din urma lor mersul trăsurii fibirăului Monti din Ineu, și prin urmăre nu i-a ferit din cale numai în ultimul moment.

Fibirăul în loc de o înfruntare a stat în loc și le-a cerut zălog, țeranii nu l-au cunoscut, vîzînd însă glasul poruncitor s'au plecat, dînd fie-care câte un sac de cucuruz. Cu atât nu s'a ajuns pofta ci fibirăul a mai luat și traistele cu merindea bieților călători, așa că i-a lăsat în drum fără pic de bucată. Eu i-am întâlnit azi a doua zi, și mi-se plîng, că de eri de la ameazăzi n'au mîncat nimic. Zăloagele luate fibirăul le-a dus cu el la casa comunală din Bocsig de unde păgubașii le pot scoate după ce vor plăti o amendă în bani de 2 fl. fie-care.

Țeranii s'au oprit din drum și s'au întors la Ineu cu rugăminte la fibirău, dar înzadar.

Congresul socialist din Czepléd a ținut ședința și în ziua de 16 Februarie.

S'a discutat îndeosebi despre soartea lucrătorilor de câmp. Un țeran Fazekas (din Halaș) a spus că deși rabatul a fost sters încă în anul 1848, totuși el există și azi, ba poate mai greu, ca în trecut.

S'a încins apoi o lungă discuție asupra înființării unui ziar care se aperse exclusiv în interesul acestor întemeietori. Varkonyi, proprietar de case în Budapesta a arătat cum l-au păcălit socialistii din Budapesta cari sub cuvînt că întrețin foaie, i-am mîncat vre-o 10.000 fl.

S'a hotărît ca ziarul „Fölmivelő“, redactat de Czuzdy Feri, să fie organul țeranilor socialiști.

Sinuciderea unei mirese. În comuna Csány s'a sinucis zilele acestea tînăra Gt-zela, fiica lui Szóvényi directorului moarei

toarcă acasă. El urmă dar ulița la dreapta, ajunse după câteva minute pe piața St-Marco și do acolo la otelul său.

A doua zi se sînu de cuvînt și se duse la întâlnire. Ajunse pe piața în momentul când cîsornicul suna unsprezece ore și vîzu pe femeia măscată așteptându-l în picioare pe treptele bisericii.

— Bine, ti zise ea, ved că ești exact. Să intrăm.

Zicînd acestea se întoarse repede spre biserică.

Frantz, vîzînd ușa închisă și ștîind că nu se deschide pentru nimeni noaptea, crezu că e nebuună; dar care nu-i fu mirarea, când vîzu că ușa cedează sub voința mîșcii! El urmă pe călăuza sa care închise ușa cum intră dansul.

Rămaseră amîndoi în întuneric; dar Frantz aducîndu-și aminte că o a doua ușe, fără broască, îi desparte de centru, se pregătea s'o împingă fără nici o grijă, ca să intre.

Ea însă îl opri de braț.

(Va urma).

cu vaporii. Ea era logodită încă din anul trecut și acum urma să se cunună.

S'a cununat însă cu moartea, dîndu-se la cîmîtir, unde și a tras un glonț pe mormantul mamei sale.

Sinuciderea aceasta a făcut cu atât mai mare senzație, cu cât nefericita mireasă își iubea foarte mult pe mirele seu.

Primar (podesta) al Fiumei se va alege dl Dr. Mihail Maylender, șeful partidului autonomist. Consilierii au hotărît acest lucru în ședința lor confidențială ținută alaltăieri.

Eroul zilei în Atena, ba chiar și în Europa întreagă, este azi principele de coroană al Greciei. El abia împlinește 27 ani și este unul dintre cei mai frumoși oameni ai Greciei. E înalt, puternic, esersat în toate sporturile, are o forță erculiană. E cu atât mai interesant, cu cât barbă și mustăți n'are, și samănă perfect a grec din clasicitate; e blond de altfel, cu ochi albaștri după care frumoasele fiece ale Helasului aproape se prăpădesc. Principele George e căpitan de marină și comandant al primului corp de armată marină. A călătorit prin toată lumea, ear' studiile le-a făcut în Engiltera. În Europa i-a mers vestea întăiu când, în Iaponia, a scăpat de moarte pe actualul Țar al Rusiei.

Nuntă de aur. Cancelarul Germaniei, prințul de Hohenlohe și-a sîrbat alaltăieri nunta de aur. A fost viu felicitat de toate notabilitățile țării. Însăși Împăratul i-a trimis cadouri, o adresă autograf și i-a făcut și vizită.

Petreckeri. Primim invitare la producțiunea teatrală ce se va arangea Miercuri în 12/24 Februarie a. c. în sala cea mare a hotelului „La leul de aur“ în Sebeșul-săseșc. După producțiune urmează dans. Venitul curat e destinat spre scop filantropic.

Statue ... callor. Desigur că în Europa va stărni ris pietatea pe care Japonzii vor să o arate cailor căzuți în războiul contra Chinezilor. Vor adevă să ridice în amintirea acelor cai o statuă imponentă. Gust japonez, ce să zici!

Știre literară. Suntem rugați să publicăm următoarele:

În timpul cel mai scurt pun la tipar un volum de povești populare, constatînd din vre-o 60 povești și snave. Opul va da cam 25—30 coale tipărite, în formatul vol. I tip. la 1886 și al vol. II. tip. la 1895. Din lipsa speselor de tipar însă nu-l pot da tipărireii până voi fi asigurat de acele spese. Rog deci, pe cei ce vor a avea poveștile mele, se binevoească a se abona cu grăbire. Prețul unui es. de 1 fl. 75 cr. (5 lei noi) este a se trimite autorului-editor. Ioan Popu Reteganul, în Rettég. (Transilvania).

Loc deschis.

Mulțumită publică.

Nefîind în stare a răspunde tuturor celor prea stimați domni și doamne, cari din incidentul morții bunului și în veci neuitatului nostru flu Octovian ne-au arătat durerea lor și prin cuvinte mîngăitoare au contribuit așa mult la alinarea durerii noastre, venim pe această cale a le exprima cea mai adînc simțită recunoștință și stimă a noastră.

Batiz, 16 Februarie 1897.

Intristata familie Mihailu.

MAI NOU

Mobilizarea armatei române.

Agenția maghiară transmite ziarelor un-gurești următoarele telegrame privitoare la mobilizarea armatei române:

București, 17 Februarie.

La consiliul de ministri ce s'a ținut, au luat parte și căpeteniile opoziționale, domni Catargiu și Carp. De asemenea au fost de față cei patru comandanți ai corpurilor de armată, precum și generalul Barozzi, șeful statului major.

S'a hotărât mobilizarea armatei.

După consiliu, ministrul de războiu generalul Berendey a mers imediat la minister, unde a dat o mulțime de ordine privitoare la mobilizare.

Ziarul „Magyarország“ publică apoi un interviu pe care corespondentul său l'ar fi avut cu d. general Pilat. Comandantul corpului III de armată a spus:

„În principiu s'a hotărît mobilizarea tuturor corpurilor de armată. În zilele aceste însă se vor mobiliza numai corpurile III și IV, și anume: corpul III se va trimite la hotarele Bulgariei, prin Dobrogea, ear corpul IV (Iasi) se va înșira d'alungul Prutului, la hotarele Rusiei.“

S'a hotărît de asemenea concentrarea celor recrutați în 1887.

Marile puteri și Grecia.

Berlin, 17 Febr.

Atitudinea energică a marilor puteri față de Grecia, s'a determinat de Împăratul Germaniei, care trecînd peste ori ce considerare de rudenie, s'a exprimat fără înconjor în contra expedițiunii eline.

În contra trupelor eline din Creta însă probabil că nu se va lua nici o măsură cîtă vreme ele rămîn liniștite. Numai dacă ele ar ataca pe Turci, marile puteri vor trebui să intervină.

Grecii, probabil că se vor și abține de ori ce ostilitate, dar în același timp vor ațâța revoluție în Macedonia.

Acțiunea Rusiei.

Petersburg, 18 Febr.

Opinia publică urgentează ca Rusia să ocupe Turcia.

În cercurile militare se și amintește numele generalului, Dragomirov, care ar fi persoana cea mai potrivită să facă ordine în Turcia.

Țarul și întreaga diplomație rusească și germană lucrează însă, pentru-ca chestiunea să se rezolve în chip pacinic, ear' Sultantul și-a exprimat deja voința să cedeze Creta marilor puteri.

Englezii și Grecii.

Londra, 18 Febr.

În ședința de ieri noapte a Camerei Comunelor O'Connor a propus suspendarea ședințelor, pentru-ca țeara și guvernul să poată da atenția cuvenită Grecilor, pe Englezii îi aprobă în purtarea lor, cu toate declarațiunile contrare ale lordului Salisbury.

Ministrul de finance Belfour se declară contra propunerii și roagă să nu i-se ceară declarațiuni pe cari nu le poate da. Zice că dacă Grecii ar fi lăsați să săvîrșească lucrurile pe propria lor soceală, ar împinge la războiu Europa întreagă.

Lucrul acesta trebuie impedit și trebuie ca toți factorii din stat să ajute pe marile puteri în opera lor de pace.

Harcourt impută guvernului că aici nu voiește să facă declarațiune, pe când în Casa Lorzilor primul ministru s'a rostit contra Grecilor. Dacă aceasta e politica guvernului, apoi nu este în concordanță cu sentimentul țării.

Redactor responsabil: Ioan Russu Ștrianu.

Lista prețurilor**HOTEL CENTRAL****RESTAURAȚIUNE DE PRIMUL RANG**

NUMAI ACUM EDIFICATĂ ÎN STRADA PRINCIPALĂ A ORĂȘULUI

Stațiune pentru tramvai. Lumină electrică. Telefon.

BALE ÎN EDIFICIU

REFECTORIU ȘI CAFENEA

PREȚUL SALELOR		fl.
1	sală în curte	80—1.20
1	sală la stradă	1.50—2.—
1	salon la stradă	2.——3.—
1	pat separat	50
1	scaldă	1.—

Directiunea societății
„RESTAURAȚIUNII CENTRALE“.

(18) 1—10

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda“ de Bodok

care după experiențele făcute la mai multe facultăți de medicină s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la conțurbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare etc.

BORVIZ DE PRIMUL RANG

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural de un gust prea plăcut, va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj: Szegesvary és társai
Deva: Balog Gyula, Orăștie: Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de adreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA“:

13— [7]

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

„MINERVA“**INSTITUT TIPOGRAFIC SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE****Cea mai ieftină tipografie!**

Tipografia „Minerva“ din Orăștie, strada Berăriei Nr. 10, mărindu-și asortimentul, își oferă on. public serviciile sale pentru ori-ce fel de tipărire.

Fiind pusă în plăcuta pozițiune de a dispune de 6 mașini, și anume: 2 prese accelerate, mari, 2 prese de mână, mici, și 2 mașini: una de perforat și una de tăiat, precum și de 112 soluri de litere de cele mai moderne, cu mai bine de 200 clișeuri și felurite alte obiecte tehnice, — garantează pentru efectuare promptă, corectă și frumoasă, cu prețuri foarte ieftine!

„MINERVA“ primește mai departe să efectuească tipărituri de cărți și broșuri de ori-ce mărime, pe lângă invoeli de plată foarte ușoare, în rate dacă e de lipsă.

➤ Pentru Bănci tipărește Bilanțuri, Acții, Libele de depuneri, Cărți, Documente de Casă și tot felul de tipărituri.

➤ Pentru înfățișare plăcută, atrăgătoare, se garantează. ➤

Directiunea institutului Tipografic

„MINERVA“.

17— [6]